

Ärende: VN/1227/2024

Regeringens proposition till lagstiftning om en digital service till stöd för kontinuerligt lärande

Informationen om kompetens

Är den föreslagna lagen om en nationell kompetensbank för kontinuerligt lärande tydlig? Om inte, vad är det som är oklart?

- På ett teoretiskt plan är förslaget tämligen klart. I praktiken är det dock ganska oklart vilket förhållandet mellan olika systemen kommer att vara (såsom opin.fi/digivisios datalager, kompetensbanken, studieinfo.fi, koski/virta), exempelvis vilket utbud för kontinuerligt lärande som ska finnas på opin.fi och vad som ska hittas via kompetensbanken. Överhuvudtaget är det viktigt att det finns välgenomtänkta tekniska lösningar för automatiskt överförande av uppgifter mellan de olika systemen, så att inga uppgifter behöver föras över dubbelt och så att det inte uppstår onödigt manuellt arbete.
- Det är oklart vad allt som avses med kontinuerligt lärande, och för universitetens del särskilt vilka "examensdelar" som avses.
- Då individen har beslutsrätt gällande dataöverföring kommer olika data att överföras och vara tillgängligt beroende på individens val. Kompetensbankens innehåll är då inte jämförbart olika användare emellan.

Har ni iakttagelser om möjligheterna och ramvillkoren i 7 och 8 § för att utnyttja kompetensinformation?

- Finns det tillräckligt vägande allmänna intressen för att öppna möjligheten att lämna ut icke-anonymiserad kompetensinformation för "utvärdering, forskning, utveckling, styrning och planering samt statistikföring och övrig uppföljning inom området undervisning, utbildning och bedömning av kunnandet"? Även om man reglerar om krav på samtycke finns alltid en risk att enskilda inte fullt satt sig in i vad samtycket innebär eller tänker på vilka samtycken man gett då man matar in information.

Andra iakttagelser om de föreslagna bestämmelserna om kompetensbanken?

- Användarnas jämlikhet måste beaktas förutom gällande tjänstens innehåll också i fråga om tillgänglighet och användarvänlighet.

- Gällande kompetensbanken verkar det vara användaren själv som i sin profil upprätthåller informationen gällande sin kompetens och kompetensutveckling. Data i kompetensbanken har därmed ingen äkthetsgaranti och kan inte användas som officiell information. Individer har olika kapacitet att ange information. Det måste vara klart för den som utnyttjar kompetensbankens information vad som är bekräftat data och vad enskilda själv angett.
- Hanteringen av konfidentiella data verkar oklar, speciellt ifall data blandas upp med icke konfidentiella data.
- Har handledarrollen en separat handledarprofil? I övriga fall förvanskar de statistiken/datamängderna, om yrkesmässiga intressen ser ut som personliga. Om vem som helst kan skapa en handledarprofil betyder det åtminstone att datan om handledarprofilerna kommer att vara otillförlitlig.

Informationen om utbildningsutbud

Är det föreslagna kapitlet i studie- och examensregisterlagen om utbildningsbanken för kontinuerligt lärande tydligt? Om inte, vad är det som är oklart?

- Det är inte helt klart vilket utbud som ska föras in i utbildningsbanken, vilka utbildningsmöjligheter som ska finnas i vilka register eller vilka som kan föra in uppgifter. Dubbelregistrering i olika databanker måste undvikas.

Är utbildningsutbudet som föreskrivs i 22 b och 22 c § och som ingår i servicen ändamålsenligt?

- Särskilt "examensdel" är oklart.
- Det är viktigt att de närmare föreskrifterna om datastrukturen och om hur de som för in uppgifter ska hålla uppgifterna uppdaterade är välgenomtänkta, så att högskolorna förmår förverkliga dem på ett effektivt och smidigt sätt.

Andra iakttagelser om de föreslagna bestämmelserna om utbildningsbanken för kontinuerligt lärande?

- Olika tjänsters relation behöver klargöras. Tillräcklig tid för implementeringen bör reserveras.

Andra iakttagelser

Andra iakttagelser om utkastet till regeringens proposition:

- Oklara begrepp behöver definieras på nationalspråken och engelska. En plan för (minst) också den svenska versionen av tjänsten måste finnas med från början.
- Tidtabellen måste vara sådan att nationella tekniska lösningar hinner byggas. Man måste undvika en situation där alla högskolor blir tvungna att skapa egna tillfälliga lösningar. Man måste se till att identifieringen av studerande fungerar på samma sätt i alla system, så att överföringen av uppgifter löper smidigt. I opin.fi används det nationella studentnumret. Alla studerande har dock

inte ett sådant; hur säkerställs att alla studerande får ett nationellt studentnummer och att det överförs mellan systemen?

- Allt material som står till grund för utlåntagandet borde finnas tillgängligt på svenska. Att det inte finns försätter högskolorna i en ojämlig position.

Ahlskog-Pursiainen Tove
Hanken Svenska handelshögskolan